

De rennende kat

Afstudeeronderzoek opleiding Gedragstherapeut voor Katten

Aan Tinley Academie. Door: Birgit van Gellecom. 2 september 2017

Samenvatting

Dit is een onderzoek naar het op volle snelheid rennen van de huiskat in huiselijke omgeving. Kenmerkend hierbij is een 'zweefmoment' waarbij er geen poot de grond meer raakt. Er worden ook rechte stukken gerend. De kat rent nergens achter aan en vlucht nergens voor in dit geval.

De hoofdvraag van dit onderzoek is: wat kunnen oorzaken (motivationale factoren, prikkels, context) zijn voor de aanwezigheid of de afwezigheid van rennen in huis en/of tuin van katten? Sub vragen zijn:

Doen katten die binnen gehouden worden het vaker dan katten die naar buiten kunnen?

Doen katten waar mee gespeeld wordt het minder vaak dan katten waar niet mee gespeeld wordt?

Kunnen we iets zeggen over of dit gedrag een teken van welzijn is of juist van verminderd welzijn?

Eigenaars van 118 katten hebben een online vragenlijst ingevuld. Hieruit blijkt dat het gedrag meestal dagelijks voorkomt in de ochtend en avond en dat het meestal korter dan een minuut duurt. De leeftijd speelt mee: katten tot één jaar vertonen het gedrag allemaal en het gedrag neemt af met de jaren. Bij een volwassen kat zou het een vorm van neotenie kunnen zijn. Melktrappelende volwassen katten rennen ook frequenter dan niet-melktrappelende katten. Het karakter speelt mee: katten met meer extraverte eigenschappen rennen frequenter. Ook is er een verband tussen algemeen actief zijn en rennen in huis. Frequente prooivangers en katten die klimmen, zijn ook frequente renners.

Het gedrag is zelfbelonend en de eigenaar kan een stimulerende rol spelen. Katten waar veel spelletjes, waarbij de kat stukjes rent, mee gespeeld worden, rennen ook vaker in huiselijke omgeving. Katten die weinig van dit soort spelletjes krijgen, horen vaker tot de minder frequente renners. Katten die met één andere kat wonen, rennen frequenter dan katten die alleen wonen of katten die met meer dan één andere kat wonen. Katten die geen of weinig grote conflicten hebben met elkaar, rennen vaker en ook vaker samen. Het zou kunnen dat het rennen ook sociaal gedrag is tussen soortgenoten en tussen kat en mens.

Katten die alleen binnen worden gehouden, rennen per sessie gemiddeld het langst. Katten die vooral binnen wonen (met alleen balkon of buitenrennen) rennen het vaakst. Hier speelt het moeten kwijt raken van overtollige energie wellicht een rol. Naarmate katten gemiddeld per dag langer naar buiten kunnen en gaan, neemt de frequentie van rennen in huis toe. Dit stopt weer bij katten die meer dan vier uur per dag naar buiten gaan. Daarnaast rennen katten die vrij buiten het perceel kunnen komen, per sessie langer dan katten die niet buiten het perceel kunnen komen. Dit zijn aanwijzingen dat de kat met het rennen in huiselijke omgeving vaardigheden oefent en oefent voor het onverwachte.

De belangrijkste twee aanleidingen om het gedrag te starten zijn een spelsituatie en het krijgen van meer ruimte. De functie van het gedrag ligt vermoedelijk meestal in het oefenen van vaardigheden of oefenen voor het onverwachte. Daarnaast kan het afhankelijk van de situatie ook een vorm van rebound behaviour zijn, waarbij de kat overtollige energie moet gebruiken.

Katten met lichamelijke of gedragsproblemen of tekenen van chronische stress of die uit huishoudens met conflicten tussen katten komen, rennen minder frequent. Mijn conclusie is dat de aanwezigheid van het gedrag niet garandeert dat het dier een 'optimale' staat van welzijn heeft. De afwezigheid van het gedrag zou mogelijk kunnen duiden op verminderd welzijn. Maar dit dient altijd ruimer bekeken te worden.

